

Malminkentän väliaikainen niittyjen hoitosuunnitelma

Helsinki

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
1.1 Työn sisältö ja tavoitteet	3
1.2 Alueen sijainti ja pinta-ala	3
1.3 Maaperä	3
1.4 Alueen hoitohistoria	5
1.5 Kaava ja väliaikaiskäyttö	12
2 Hoidon tavoitteet	13
2.1 Yleistä	13
2.2 Luontoarvot	13
2.3 Käyttö	15
3 Hoito-ohjeet	16
3.1 Niiton yleisohjeita	16
3.2 Väliaikaiskäytöstä johtuvat poikkeamat hoitosuunnitelmasta	16
3.3 Haitalliset vieraslajit	17
3.4 Hoitoluokka A4/hoitotapa F	18
3.5 Hoitoluokka A3/hoitotapa D1	19
3.5 Hoitoluokka A3/hoitotapa D2	20
3.6 Hoitoluokka A3/hoitotapa B (A3B/1 ja A3B/2)	20
3.7 Hoitoluokka M4 (suojametsä)	22
3.8 Hoitoluokka R2 (toimintaviheralueen nurmikko)	22
3.9 Hoitoluokka (puhtaanapitoluokka) P5 (kestopäällystetyt alueet)	23
Viitteet	24
Liitteet	25
Liite 1. Hoitoluokkakartta v. 2022	25
Liite 2. Hoitoluokkakartta v. 2023 alkaen	25
Liite 3. Hoitoluokkien perustelukartta	25
Liite 4. Haitalliset vieraslajit ja niiden hallintatoimenpiteet	25
Liite 5. Hallinnan siirrot	25
Liite 6. Väliaikaisen käytön kartta	25

1 Johdanto

1.1 Työn sisältö ja tavoitteet

Tässä hoitosuunnitelmassa määritellään Malminkentän niittyjen hoidon tavoitteet ja toteutus kasvukaudesta 2022 alkaen. Hoidon tarkoitus on säilyttää ja pitää yllä niittyjen kasvillisuutta ja kasvien siemenpankkia sekä muita rakentamista odottavan alueen luontoarvoja. Hoito-ohjeita muutetaan tarpeen mukaan täydentyvien lajitietojen ja luontoarvojen perusteella.

Tässä työssä käytetään viheralueiden RAMS-hoitoluokkia. Niittyjen osalta RAMS-hoitoluokan lisäksi on käytetty Helsingin kaupungin omia hoitotapamerkintöjä (A-H), joita on edelleen tarkennettu numeroinnilla.

Suunnitelma on laadittu puisto- ja viheraluesuunnittelun toimeksiannosta ja työhön on osallistunut asiantuntijoita kaupunkitila- ja maisemasuunnittelusta, ympäristöpalveluista, kunnossapidosta ja asemakaavoituksesta. Suunnitelman on laatinut Sitowise Oy. Ympäristötutkimus Yrjölä on antanut hoitosuunnitelmasta lausunnon linnustoon kohdistuvien vaikutusten osalta, ja lausunto on huomioitu lopullisessa hoitosuunnitelmassa.

1.2 Alueen sijainti ja pinta-ala

Malmin kenttä sijaitsee Helsingin koillisessa suurpiirissä, noin 10 kilometriä keskustasta koilliseen. Noin sadan hehtaarin alue on pääosin avointa niitty- tai nurmipintaa sekä sitä halkovia asfaltista ja betonilaatoista rakennettuja kiito- ja rullausteita sekä erilaisia huoltorakenteita ja -rakennuksia. Tämä hoitosuunnitelma kattaa noin 70 hehtaarin alueen, joka on vuonna 2022 Helsingin kaupungin hallinnassa (Kuva 1).

1.3 Maaperä

Kentän vanhemmista ilmakuvista (esim. Kuva 1) näkyy hyvin, että noin 30 metrin levyiset kiitotiet sijoittuvat noin 60 metriä leveään hiekka- ja sorapohjan päälle. Näiden vyöhykkeiden ulkopuolella maaperä on savista. Itä-länsisuuntaisen kiitotien itäpää ulottuu pieneltä osin Tattarisuo-Kivikon geologisesti ja luontoarvoiltaan arvokkaan, mutta Lahdenväylän katkaiseman saraturvekerrostuman ja suo- kosteikkoalueen päälle. Malminkentän alue on kaikkiaan varsin kostea, paikoin jopa märkä, ja salaojitettu mittavasti kentän rakennusvaiheessa. Alueen pintavedet ohjautuvat Longinojaan.

Kuva 1. Malmin lentokentän alue ilmakuvasa vuonna 1969, jolloin alueelta on niitetty heinää karjalle (tämä on jatkunut noin vuoteen 1975...1980 saakka). Tähän niittyjen hoitosuunnitelmaan kuuluva alue on rajattu punaisella.

1.4 Alueen hoitohistoria

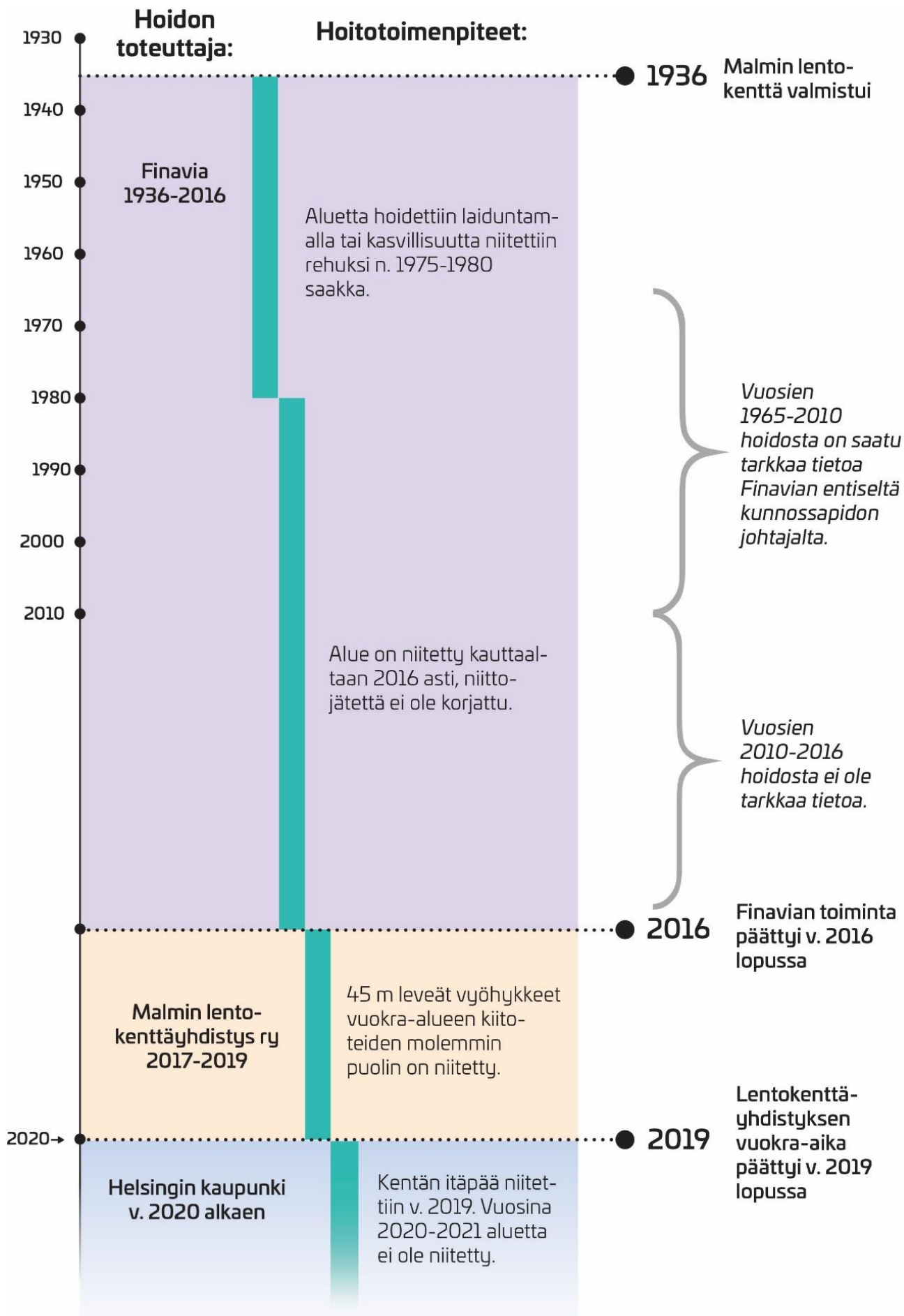
Tiivistelmä

Malmin lentokenttä valmistui vuonna 1936. Aluetta hoidettiin alkuvaiheessa laiduntamalla tai kasvillisuutta niitettiin rehuksi noin vuosiin 1975-1980 saakka. Tämän jälkeen alueelta ei ole korjattu niittojätettä, mutta se on niitetty kauttaaltaan vähintään kerran vuodessa v. 2016 asti. Kiiroteiden reunat ja rakennusten ympäristöt on niitetty useita kertoja vuodessa pitäen kasvillisuus noin 10 cm korkuisena, mutta vuoteen 2016 asti se on niitetty vähintään kerran vuodessa. Vuosien 1965 ja 2010 välisen ajan hoidosta on saatu tarkkaa tietoa haastattelemalla Finavian entistä kunnossapidon työnjohtajaa.

Finavian hallinta-ajan viimeisestä noin 5 vuodesta ja tämän jälkeisestä hoidosta Lentokenttäyhdistyksen hallinta-aikana on hieman hajanaisempaa tietoa. Vuokra-ajan 2017-2019 hoidosta saatiin sähköpostitse tietoa Lentokenttäyhdistyksen puheenjohtajalta. 45 metrin levyiset vyöhykkeet vuokra-alueeseen kuuluvien kiiroteiden molemmin puolin on niitetty. Laita-alueiden vesakoituminen näyttää luontoselvitysten perusteella alkaneen tällä ajanjaksolla. Kenttä siirtyi Helsingin kaupungin hallintaan vuonna 2020. Vuosina 2020 ja 2021 aluetta ei ole niitetty. Kentän itäpää on niitetty kertaalleen v. 2019.

Kiiroteiden sulanapidossa on käytetty ureaa ainakin 1960-1980-lukujen ajan ja tämän jälkeen kaliumformaattia todennäköisesti lentotoiminnan päättymiseen 2019 saakka.

Kun kenttäalueen Finavian noin 1975–2010 aikaista hoitoa arvioidaan viheralueiden RAMS-hoitoluokituksella, on kiiroteiden laitojen n. 15 metrin levyisiä reunavyöhykkeitä ja kentän eteläosaa hoidettu pääasiassa maisemanurmena R4 ja muuta aluetta maisemaniittynä A3. (maisemanurmi R4: nurmikon korkeus 40–250 mm, leikkuujäte kerätään, jos se oleellisesti haittaa käyttöä. Maisemaniitty A3: niitetään vähintään kerran vuodessa, niittojätettä ei yleensä poisteta).

Kuva 2. Aikajana kenttäalueen hoidosta.

Kuva 3. Lehtipuiden ja pensaiden taimia oli havaittavissa itäisen kiitotien pohjoisella reunalla ennen v. 2019 tehtyä niittoa (kuvauspäivä 28.6.2019, kuva Laura Turunen).

Alkuvaiheet – maatalouskäyttöä

Lentotoiminnan edellytysten ylläpitämiseksi kenttäalue ja sitä ympäröivä aidattu vyöhyke on pidetty 1980-luvulle saakka jokseenkin täysin avoimena ja puuttomana, mikä on todennettavissa ilmakuviista (esim. Kuva 1 vuodelta 1969).

Noin 1960-luvun puoliväliin saakka alueella on ainakin ajoittain laidunnettu lampaita. Tästä noin vuoteen 1975 kenttä on niitetty ja kasvillisuus korjattu rehukäyttöön, ja joinakin vuosina Westerkullan kartanolta on myös käyty itse korjaamassa kentältä heinää karjalle. Suunnilleen 1970-luvun puolivälissä kiitoteiden ylläpidossa alettiin käyttää harjapuhallinkalustoa, josta irtoavat metallipiikit pilasivat rehun. Niittojätteen poiskeruu on tämän vuoksi päättynyt kokonaan 1970-80-lukujen vaihteessa.

Esimerkiksi Saaristomeren kansallispuiston hoidossa on havaittu, että hoidon muutokset vaikuttavat kasvilajistoon melko hitaasti (Lindgren 2021). Maatalouskäytöstä ja niittojätteen korjuusta Malmin kenttäalueella on kulunut jo vähintään noin 40 vuotta (lukuun ottamatta kolmen vuoden jaksoa 2017-2019, jolloin niittojäte on kerätty kiitoteitä reunustavilta kaistoilta). Maatalouskäytön päättymiseen usein kuuluva vesakoituminen on kuitenkin koko kenttäalueella estetty toistuvalla niitolla viimeiseen n. 5 vuoden ajanjaksoon saakka. Tältä osin muutos on ilmeisesti päässyt kiihtymään vasta aivan viime vuosina.

Rehukäytön päättymisestä vuoteen 2010

Niitossa on 1970-luvun puolivälistä ainakin vuoteen 2010 käytetty pääasiassa murskaavaa ns. varstakonetta, jakson jälkipuolella reuna-alueilla myös ketjumurskainta, ja niittokorkeus on ollut kauttaaltaan noin 10 senttiä. Niiton alkaessa juhannuksen tienoilla ja kasvusto on ollut noin puolimetristä.

Kiitoteiden laitojen noin 15 metriä leveät sora-alueet, rakennusten ympäristö sekä laajempien asfalttialueiden rajaamat kasvillisuuslaikut on pidetty nurmikkomaisen lyhyenä, noin kymmensenttisenä, ja leikkuuta on tehty kesäkaudella näillä kaistoilla ja laikuilla jokseenkin jatkuvasti. Tämän jälkeen seuraava vyöhyke, noin 60 metriä kiitoteistä ulospäin, on niitetty vuosittain (näkemäalue). Edelleen tämän ulkopuolelle jäävä vyöhyke kenttäalueen aitaan saakka on niitetty vuosittain ja pidetty puuttomana Finavian hallinta-aikana. Alueita on saatettu niittää useamminkin, jos aikaa on riittänyt. Niittojätettä ei ole heinän rehukäytön päätyttyä enää viety pois.

Ilmakuvista on havaittavissa puuston kehittyminen alueen länsilaidalle 1980-luvulta alkaen. Aidatun alueen lounaisnurkalla on nykyisin noin 50-60 metriä leveä puustoinen vyöhyke. Tätä puustoista reunavyöhykettä ei ole niitetty myöskään kenttäkerroksen osalta enää 1980-luvun alun jälkeen. Reunan puuston kehitys näyttää tapahtuneen vaivihkaa, ja se lienee jäänyt paikalleen osittain hoitotyön muiden kiireiden vuoksi. Kentän länsireunan pohjoisosassa kasvaa myös istutettuja okakuusia, jotka ovat peräisin 80-luvun loppupuolelta.

Finavian loppukausi 2011-2016

Haastattelujen avulla saatiin tarkkaa tietoa hoidosta vuoteen 2010 saakka. Vuosien 2011-2016 hoidosta ei ole yhtä tarkkaa tietoa, mutta ainakin muutaman ensimmäisen vuoden ajan hoito pysyi entisen kaltaisena. Myöhemminkään Finavian hallinta-aikana ei näytä tapahtuneen suuria muutoksia. Tätä voidaan arvioida sekä ilmakuvista että muutamista säilyneistä kasvillisuuden sanallisista kuvauksista. Vuonna 2016 elo-syyskuussa tehdyssä heinäkurppaselvityksessä (Yrjölä ym. 2016) on kuvaus alueen kasvillisuudesta: ”Malmin kentän kasvillisuus vaihtelee alueittain. Kiitoratojen vierestä heinänurmet on ajettu lyhyiksi, mutta sivuilla kasvillisuus on korkeampaa, noin polvenkorkuista. Syksyn aikana kentän itäosassa ajettiin kasvillisuutta lyhyemmäksi myös hieman laajemmalla alueella.”

Samana kesänä 2016 tehdyssä perhosselvityksessä (Nupponen 2016) aluetta kuvaillaan näin: ”Avoimella lentokenttäalueella on laaja-alaisia hyvälaatuisia tuoreita niittyjä, joiden kasvillisuus vaihtelee laikuittain. Kuivia ja paahteisia joutomaita lentokentällä on vain niukalti. ”.. ..”Varsinaisia paahdeympäristöjä lentokentällä on vain vähän, ja paljaan maanpinnan niukkuus sekä kertoo umpeenkasvusta että rajoittaa elinympäristönsä suhteen vaatavien kasvi- ja perhoslajien esiintymistä alueella.”

Kuva 4. Kenttäalueen hoito Finavian hallinta-ajan jälkipuoliskolla noin 1975-2016. Vuosien 2011-2016 hoidosta ei ole yhtä tarkkaa tietoa kuin vuosilta 1965-2010.

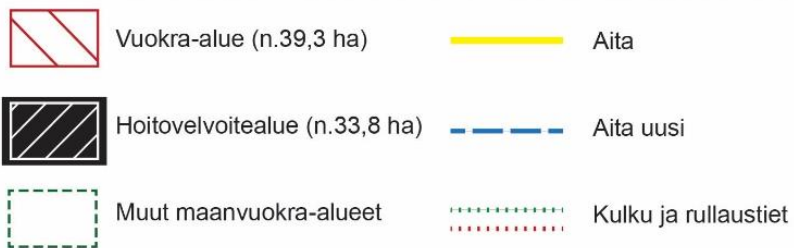
Vuodet 2017-2021

Finavia on luopunut kentän ylläpitovastuusta vuoden 2016 lopussa. Alueesta noin 40 hehtaaria oli vuoden 2017 alusta vuoden 2019 loppuun saakka vuokrattu Malmin lentokenttäyhdistykselle ilmailutoimintaa varten. Vuokrasopimuksen mukaisesti yhdistyksellä on ollut varsinaisen vuokra-alueen lisäksi hoitovelvoite noin 34 hehtaarin alueelle lähinnä kentän pohjois- ja länsiosissa (ks. Kuva 5). Vuokrasopimuksen mukainen vuokra-alueen ja hoitovelvoitealueen hoito (vuokrasopimuksen 8 §) on kunnossa- ja puhtaanapitoa.

Lentokenttäyhdistykseltä saatiin sähköpostitse tieto, että vuokra-aikana kiitoteiden reuna-alueet 60 metrin päähän kiitotien keskilinjasta (eli 45 metrin päähän kiitotien reunasta) on niitetty 4-5 kertaa vuodessa. Tavoitteena on ollut pitää kasvillisuus alle 20 cm korkuisena. Niittojäte on kerätty ja viety pois kenttäalueelta. Kentän länsiosissa on pidetty laskuvarjohyppääjien käyttämä alue 10 cm korkuisena eli hoidettu nurmikkona. Tämä tarkoittanee itä-länsisuuntaisen kiitotien länsipään pohjoispuolta.

Vuoden 2016 jälkeen tehdyistä erilaisista luontoselvityksistä on poimittavissa jonkin verran havaintoja niittyalueen tilasta ja hoidosta saatujen tietojen tueksi. Jo vuonna 2019 viheryökköselvityksen yhteydessä todettiin, että alue oli vesakoitumassa, paikoin varsin rehevää, ja maanpinta oli laajalti kuntaheinäinen (Nupponen 2019). Kasvillisuusinventoinneissa 2020-2021 on arvioitu mm. puuston koon ja niityn mättäisyyden perusteella, että kentän laita-alueita ei olisi viime vuosina juuri hoidettu (Lammi ja Vauhkonen 2020, 2022). Aivan kiitoteiden reunoille on myös ehtinyt kehittyä pajunvesakkoa vain muutamassa vuodessa. Kentän pohjoisosista todetaan vuonna 2021, että viime vuosina oli ilmeisesti hoidettu vain kiitoteiden ja muiden kulkuväylien välittömiä reuna-alueita (Lammi ja Vauhkonen 2022).

Vuokrasopimuksen ulkopuolelle jäänyt itäinen kiitotien ympäristö on niitetty Helsingin kaupungin toimesta yhden kerran vuonna 2019. Vuosina 2020-2021 alueella ei ole tehty niittoja.

Mittakaava 1:10 000

Kuva 5. Lentokenttäyhdistyksen ja Helsingin kaupungin välisen vuokrasopimuksen 2017-2019 liitekarta vuokrattavasta alueesta. Punainen viistorasteri osoittaa vuokrattavan alueen ja keltainen hoitovelvoitteen kattaman alueen. © Helsingin kaupunki.

Kiitotiet

Kiitoteiden talvikunnossapidossa on käytetty ureaa ainakin 1960-luvulta noin 1990-luvun alkupuolelle, ja tämän jälkeen kaliumformiaattia (muurahaishapon kaliumsuola). Finavian hallinta-aikana ei ole käytetty vuorisuolaa, eikä todennäköisesti myöhemminkään, sillä kaliumformiaattia on pidetty vähemmän haitallisena vaihtoehtona rakenteille kuin vuorisuolaa ja muita klorideja. Vuodesta 2017 eteenpäin tarkempaa tietoa tästä ei kuitenkaan ole.

1.5 Kaava ja väliaikaiskäyttö

Malmin kenttäalue on uuden yleiskaavan (2016) merkittävä uusi rakennusalue. Asemakaavoitus ja sitä seuraava rakentamisvaihe on nyt kaavoitus- ja esirakentamisvaiheessa ja kestää vähintään muutamia vuosikymmeniä. Esirakentamiseen liittyviä töitä on vasta aloitettu kenttäalueen eteläosissa, missä myös asemakaavojen laatiminen on pisimmällä. Alue on tarkoitettu rakentaa etelästä pohjoiseen, mutta väliaikaiskäyttöä palvelevia rakenteita on tulossa eri puolille kenttäaluetta. Infranhankkeista ensimmäisenä lähtee liikkeelle Gasum Oy:n maakaasun siirtolinjan rakentaminen.

Kenttäalueelle on suunniteltu ja jo osin toteutettukin paljon väliaikaista käyttöä, kuten erilaisia rakentamiseen liittyviä varasto- ja logistiikka-alueita, ulkoilu- ja virkistyskäyttöä sekä tapahtumia.

2 Hoidon tavoitteet

2.1 Yleistä

Alueen hoitosuunnitelman tavoitteena on säilyttää avoimet elinympäristöt ja ylläpitää niiden laatua. Toisena tavoitteena on ylläpitää erityisesti lajistoltaan arvokkaimpien kasvillisuusalueiden siemenpankkia siten, että sen hyödyntämisen mahdollisuus tulevassa rakentamisvaiheessa säilyy. Lisäksi hoidon on oltava yhteensovittavissa alueen väliaikaiskäytön ja luontoarvojen kanssa.

2.2 Luontoarvot

Malmin kenttäalueella on Helsingin mittakaavassa suuri yhtenäinen avoin heinä-, ruoho- ja pensastoalue, joka koostuu laadultaan vaihtelevista osa-alueista. Alue on osa Helsingin niittyverkostoa (Karilas ym. 2021) ja merkittävä niittykeskittymä Koillis-Helsingissä. Kenttäalueelta on yhteys Longinojan laakson niittykohteisiin. Niittyverkostonselvityksessä on huomioitu kenttäalueen muuttuminen rakentamisen myötä ja kompensatiotoimia muualla.

Alueella on kasvillisuuskartoitusten (Lammi ja Vauhkonen 2020, 2022) mukaan luonnontilaisuudeltaan luokan 0 (täysin muuttunut), 1 (heikentynyt), ja 2 (vähän heikentynyt) niittyjä; luokkaa 3 (luonnontilainen) kenttäalueella ei ole tavattu. Niittyjen edustavuus sijoittuu pääasiassa luokkiin 0 (muu), 1 (ei merkittävä), tai 2 (merkittävä). Itäisen kiitotien ympäristössä alueen itäosassa on myös edustavuudeltaan luokan 3, hyvä, niittyä. Luokkaa 4 (erinomainen) alueella ei ole. Alueelta ei ole tiedossa julkaistuja kasvillisuus selvityksiä ennen vuotta 2020, joten alueen kasvillisuuden muutosten arviointi jää epävarmaksi.

Alueella esiintyy muutamia uhanalaisia, silmälläpidettäviä ja huomionarvoisia perhosia, joista merkittävin lienee kentällä paikallisena esiintyvä erittäin uhanalaiseksi (EN) luokiteltu **viheryökkönen** (Kullberg 2015). Lajin runsaslukuisimmat esiintymät pääkaupunkiseudulla sijoittuvat Vuosaaren täyttömäelle ja golfkentälle sekä Santahaminan Saharaan eli entiselle lentokentälle. Pääkaupunkiseutu on nykyisin lajin ainoa yhtenäisempi esiintymä Suomessa. Malmin kenttäalue sijaitsee savimaalla, joka ei sinällään perhoselle sovellu, mutta sitä tavataan kentällä alueilla, joissa on rakentamisen jäljiltä lämmin hiekkainen pintamaa. Viheryökkönen elää pääsääntöisesti kuivilla, karuilla ja heinäisillä alueilla, joilla paljas hiekka- tai soramaa paikoin näkyy kasvillisuuden lomassa (Kullberg 2015, Nupponen 2016, 2019, Nupponen ja Nieminen 2021). Toukat kuoriutuvat talvehtineista munista keväällä ja elävät alkukauden tavallisten heinäkasvien, kuten natojen (*Festuca* sp.) ja nurmikoiden (*Poa* sp.) mätäissä ja juuristoissa. Ne koteloituvat maahan ja aikuiset kuoriutuvat elokuussa. Aikuinen perhonen lentää yöllä ja niitä havaitaan tyypillisesti istumassa heinäkorrella.

Alueen pesimälinnustoon kuuluivat v. 2015 inventoinnissa vaarantuneista tai silmälläpidettävistä lajeista **punavarpuen, pikkulepinkäinen, kivitasku ja niittykirvinen** (Yrjölä ym. 2015). Näistä kaksi ensimmäistä lajia elää pääasiassa reunapensaikoissa ja metsänreunoissa, kun taas kaksi viimeistä nimenomaan avoimessa maastossa. Viimeisimmässä, vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa (Suomen lajitietokeskus) näistä neljästä lajista vain punavarpuen oli arvioitu silmälläpidettäväksi, muut elinvoimaisiksi.

Avoimessa maastossa elävä **kivitasku** valitsee tavallisesti pesäpaikakseen jonkin hieman suojaan tarjoavan kolon tai rakenteen, kuten kivi- tai lautakasan. Muninta tapahtuu yleensä toukokuussa ja haudonta-aika on säistä riippuen noin kaksi viikkoa. Poikaset viettävät toisen pariviikkoisen pesän suojuissa, ja ovat lentokykyisiä pian pesästä lähdettyään. Kivitasku voi pesiä kahdestikin kesässä.

Niittykirvisen pesä on yleensä heinätuppaan tai mättään suojuissa. Laji voi munia jo huhtikuulla, yleisemmin kuitenkin toukokuulla. Haudonta-aika ja pesäpoikas aika kestävät molemmat enintään noin pari viikkoa. Pesästä lähdön jälkeen emot huolehtivat pesueesta vielä muutaman viikon. Kaksi pesintää kesässä on lajille tyypillistä.

Alueella tavataan muuttomatkoillaan myös muita suojuarvoltaan merkittäviä avoimen ympäristön lintulajeja, kuten kapustarinta, suokukko ja erityisesti suojueltu ja erittäin uhanalainen **heinäkurppa**, jonka syysmuuton aikaisiin tärkeisiin levähdyspaikkoihin Malmin kentän niityt kuuluvat (Yrjölä ym. 2016). Laji pesii soilla, ranta- ja tunturiniityillä. Se muuttaa elo-lokakuussa talvehtimaan Afrikkaan, ja tällöin linnusta tehdään Etelä-Suomessa eniten havaintoja.

Muuttomatkan levähdyspaikoilla heinäkurpalle tärkeää on matala ruoho- ja heinäkasvillisuus, mihin se pystyy piiloutumaan petolinnuilta. Sitä on muuttoaikaan tavattu myös puistonurmikoilta ja sänkipelloilta, mikä johtuu lähinnä sopivien levähdyspaikkojen harvinaisuudesta ja puutteesta. Mieluummin se levähtää kosteilla heinä- tai ruohoniityillä (Yrjölä ym. 2016). Ruskeankirjava heinäkurppa piiloutuu maastoon hyvin taitavasti, ja luottaa suojuväriinsä pysyen pitkään paikallaan maahan painautuneena, vaikka ihminen kulkisi ohi.

Etelä-pohjoissuuntaisen kiitotien itäpuolelta on myöhäiskesällä 2022 havaittu **koivuhiiriä**. Tämä pieni jyrjä kuuluu hyppyrottien alaheimoon ja on meillä ainoa heimonsa edustaja. Se on rauhoitettu EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji, jonka pesimä- ja levähdyspaikkoja ei saa hävittää tai heikentää. Lajin elintavat tunnetaan melko huonosti, ja se on myös melko vaikeasti havaittavissa. Koivuhiiri on talvihorrossa noin lokakuusta huhti-toukokuuhun. Se pesii melko myöhään, kesä-heinäkuussa. Poikaset itsenäistyvät noin 1-1,5 kk:n iässä. Koivuhiiri on lähinnä puoliavoimien niittyjen ja metsien laji ja esiintyy niittymäisen alueen ja pensaikon/lehtimetsäisen alueen reunavyöhykkeessä. (Lähde: Helsingin kaupungin ja Sitowisen luontoasiantuntijat).

Luontoarvoiltaan keskeisimmät niittyalueet sijaitsevat itäisen kiitotien haaran pohjoispuolella (Lammi ja Vauhkonen 2020). Huomionarvoisten perhosten esiintymät sijaitsevat ainakin osittain tällä alueella, samoin kasvillisuuden edustavuuden osalta kenttäalueen parhaat niityt. Heinäkurppahavainnot keskittyvät etelä-pohjoissuuntaisen kiitotien länsipuolelle (Yrjölä ym. 2016) ja koivuhiirihavainnot sen itäpuolelle (2022).

Taulukko 1. Malmin kenttäalueen merkittävimpien lintu- ja hyönteislajien kannalta ongelmalliset niittoaajat sääoloiltaan keskimääräisenä vuonna (hyvin huono= punainen, huono = vaaleanpunainen). Tietolähteenä on käytetty alueen luontoselvityksiä (Kullberg 2015, Nupponen 2016, 2019, Nupponen ja Nieminen 2021, Yrjölä ym. 2015, 2016).

Ajankohta	16.- 30.6.	1.-15.7.	16.- 30.7.	1.-15.8.	16.- 31.8.	1.- 15.9.	16.- 30.9.	1.- 15.10
viheryökkönen								
niittykirvinen, kivitasku								
heinäkurppa								
koivuhiiri								

2.3 Käyttö

Suunnittelualueeseen kuuluvat väliaikaista käyttöä odottavat alueet (ks. liite 6) hoidetaan tämän suunnitelman mukaan, samoin käytöstä vapautuvat alueet, mikäli ne ovat kasvipeitteisiä.

Jos väliaikaisten toimintojen takia on niitettävä kasvillisuutta tästä suunnitelmasta poikkeavaan aikaan, noudatetaan kappaleen 3.2 ohjeita.

3 Hoito-ohjeet

Kenttäalueen väliaikaisen hoidon hoitoluokkakartat vuodelle 2022 ja vuodesta 2023 eteenpäin ovat liitteinä 1 ja 2. Vieraslajiesiintymät ja niitä koskevat toimet ovat liitteessä 3. Hoitoluokkien perusteluja esitetään liitekartassa 3.

3.1 Niiton yleisohjeita

Niillä alueilla, joilla niittojäte kerätään pois, käytetään leikkaavaa kalustoa. Muilla alueilla voidaan käyttää murskaavaa kalustoa.

Niillä alueilla, joilla niittojäte korjataan pois, se tehdään mielellään noin viikko niiton jälkeen. Mutta mikäli korjuuta ei voi helposti viivyttää, tehdään se mieluummin heti niiton jälkeen, kuin jätetään kokonaan tekemättä.

Niitto ja ruohonleikkuu aloitetaan aina kunkin niitettävän osa-alueen keskeltä, jotta alueella mahdollisesti piileksivät eläimet pääsevät pakenemaan. Niittoa ja ruohonleikkuuta ei koskaan saa tehdä aloittaen alueen reunoilta keskelle päin kiertäen.

Niittokoneen edessä käytetään **laahaavaa puomia**, jos niitto tehdään syys-lokakuussa ja jos kasvillisuuden korkeus on silloin yli 20 cm. Laahaavan puomin (engl. "flushing bar") mallirakenne löytyy viitteestä NRCS/USDA 2014. Laahaava puomi voi olla esim. niittokoneen leveyden mittainen tai pidempi tanko, josta roikkuu kettinkejä noin 50–60 cm välein. Ne ulottuvat juuri maanpinnan yläpuolelle, ja kettingeissä voi riippua kolinaa ja painoa lisääviä kettinginpätkiä tai vastaavaa. Puomin kulkukorkeus ja kettinkien pituus voidaan sovittaa kasvuston korkeuteen niin, että se lakoontuu mahdollisimman vähän. Puomi kulkee n. metrin niittolaitteen edellä esimerkiksi koneen eteen ripustettuna. Puomin on tarkoitus tuottaa sekä ääntä että liikettä maanpinnan tasossa, ja ajaa kasvillisuudessa piileksivät eläimet liikkeelle niittokoneen edestä. Laahaavaa puomia ei tarvitse käyttää 1.-31.8. välisenä aikana eikä silloin, kun niitettävän kasvillisuuden korkeus on alle 20 cm.

Kasvillisuuden monimuotoisuuden ja eliöstön elinympäristöjen jatkuvuuden vuoksi jätetään alueelle niittämättömiä laikkuja (korkeintaan 20 % kokonaisalasta, yksittäisen laikun laajuus korkeintaan noin 300m²), joihin jää esimerkiksi talventörröttäjiä. Kaikki niitettäväksi määritelty kasvillisuus on kuitenkin niitettävä vähintään joka toinen vuosi, jotta umpeenkasvua ja vesakoitumista ei pääse tapahtumaan.

3.2 Väliaikaiskäytöstä johtuvat poikkeamat hoitosuunnitelmasta

Säännöllistä niittoa ei tehdä korkean kasvillisuuden alueilla ennen heinäkuun puoliväliä, jotta maapesintäisten lintujen poikaset ehtisivät lähteä pesistä. Hoitoluokan A3/D2 alueella pohjois-eteläsuuntaisen kiitotien itäpuolella niittoja ei tehdä ennen syyskuuta koivuhiiren pesinnän häiritsemisen välttämiseksi.

Jos niittoa joudutaan tekemään väliaikaiskäytön vuoksi ennen heinäkuun puoliväliä (muualla kuin hoitoluokan A3/D2 alueella), on lintujen pesäpaikat etsittävä maastosta henkilötyönä, ja näiden ympäristöstä jätettävä niittämättä noin yksi koneen leveys kaikilta puolilta. Samoin toimitaan, jos

alueen niityille niitetään kulun ohjaamista varten matalamman kasvillisuuden käytäviä. Jos niittyalueita käytetään esim. yleisötapahtumissa tai varastoalueena, pesäpaikat rajataan pois käytettävältä alueelta samalta leveydeltä esim. puomein tai aidoin mahdollisimman yhtenäisesti niin, että ne jäävät alueen laidoille mieluummin kuin erillisiksi saarekkeiksi.

Jos niittoa joudutaan tapahtumien vuoksi tai muusta syystä tekemään suunnitelmasta poiketen heinäkuun alkupuolella, tai syys-lokakuussa, ja kasvillisuuden korkeus niittoalalla on yli 20 cm, käytetään niittokoneen edessä laahaavaa puomia (ks. kappale 0). Jos niitto on tehty ennen alueen hoitoluokan mukaista niittoaikaa, toista niittoa hoitoluokan mukaiseen aikaan ei tarvitse samana vuonna tehdä.

Koivuhiiren pesät ovat niin vaikeita löytää, että niiden häirintää niitossa ei voi pesiä etsimällä välttää. Hoitoluokan A3/D2 aluetta ei siksi voida niittää ennen syyskuuta.

Väliaikaiskäytön ajoituksesta riippuvaa haittaa eri eliöille voidaan arvioida taulukon 1 avulla.

Väliaikaiskäytöstä voi syntyä lisätarpeita alueen puhtaanapidolle sekä ennen että jälkeen käytön. Näistä sovitaan erikseen tilaajan ja väliaikaisesta käytöstä vastaavien tahojen kanssa.

3.3 Haitalliset vieraslajit

Alueen kasvillisuuskartoituksissa havaitut, hoidossa huomioitavat haitallisten vieraslajien (amerikkalaiset piiskut sekä komealupiini) esiintymät esitetään liitteessä 4. Mikäli lisäesiintymiä havaitaan, niitä hoidetaan samoin.

Alueelle sijoittuvat **kanadan- tai isopiiskukasvustot** niitetään riittävän aikaisin ja toistuvasti niin, että siementä ei ehdi muodostua. Tämä vaatii yleensä ainakin kaksi niittokertaa, joista ensimmäinen tehdään kesäkuun lopulla ja toinen elokuussa. Niittojätettä ei tarvitse viedä pois, ellei kukinta ole ehtinyt alkaa. Vaihtoehtoisesti selvärajaiset esiintymät voidaan käsitellä sivelemällä torjunta-ainetta tarkasti torjuttavien kasvien lehtiin (ei ruiskuttamalla). Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi niin, että jokaiseen torjuttavaan kasviyksilöön kosketaan erikseen torjunta-aineeseen kastetulla kumihanskalla.

Komealupiinikasvustot niitetään siten, että ne eivät pysty muodostamaan siementä. Tämä vaatii yleensä 3-4 niittokertaa kesäkuun alusta alkaen loppukesän ajan. Niittojäte viedään pois. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää torjunta-ainetta tarkasti torjuttavaan kasvillisuuteen sivelemällä (ei ruiskuttamalla. ks. ed. kappale).

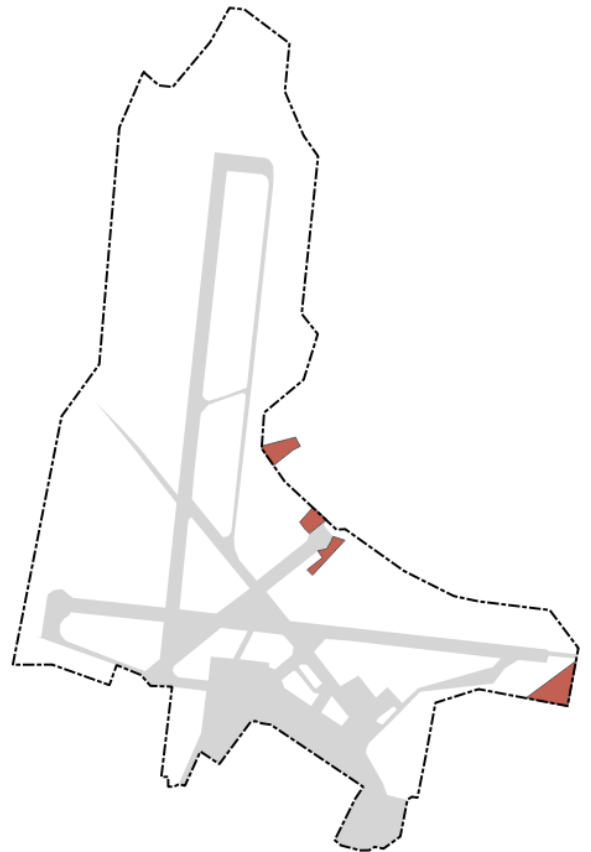
3.4 Hoitoluokka A4/hoitotapa F

A4: avoimena pidettävä alue, hoitotapa F: vesomalla hoidettavat niityt

Hoidon luokkaan A4 kuuluu **pääasiassa kentän reuna-alueita ensimmäisenä tämän hoitosuunnitelman mukaisen hoidon vuonna**. Ne palvelevat osana laajempaa avointa elinympäristöjen kokonaisuutta, vaikka alueille itselleen ei nykyisellään sijoitu laajemmin mainittavia luontoarvoja. Tämän hoitoluokan ja -tavan alueilla on paikoin haitallisia vieraslajeja. Alueet ovat olleet tarkasti avoimena pidettyjä ainakin 1965-2010.

Hoidon tavoite on pitää alueet avoimina, ja estää niiden toimiminen haitallisten vieraslajien leviämislähteenä. Alueille paikoin istutetut sini- ja okakuuset sekä vuorijalavat kuitenkin säästetään.

Tämän hoitoluokan ja -tavan **hoidossa huomioitava eliöstö** on ensisijaisesti linnusto, mutta se hyödyttää myös niityn hyönteislajistoa. Vesakon raivaus tehdään lintujen pesimäajan ulkopuolella. Alueet eivät sovellu viheryökkösen elinympäristöksi savisen maapohjan vuoksi.

Kuva 6. Hoitoluokka A4/hoitotapa F -alueet v. 2022.

Niitto ja niittojätteen korjuu

Luokan A4 alueet pidetään puuttomana (pois lukien istutetut puut). Vesakointia voidaan tehdä elo-maaliskuussa kuitenkin niin, että leikkuukorkeus on matalampi kuin 20 cm. Jos vesakko tai puusto on yli vuoden ikäistä, kasvinjäte korjataan pois.

Jos vesakko on korkeintaan vuoden ikäistä tai muutoin kasvinjätettä ei synny niin paljoa, että se haittaa alueen yleisilmettä, se voidaan jättää maastoon.

Ensimmäisen vesakon poistokerran (tämän hoitosuunnitelman mukaisen hoidon 1. vuoden) jälkeen alue siirtyy hoidettavaksi **hoitoluokkaan A3 hoitotavalla D** (ks. kappale 0).

Tuulipussikukkulan rinne (kentän aidan ulkopuolella) voidaan hoitaa jatkossakin vesomalla, mikäli alueen niittäminen on kantojen tai muun pohjan epätasaisuuden vuoksi hankalaa.

3.5 Hoitoluokka A3/hoitotapa D1

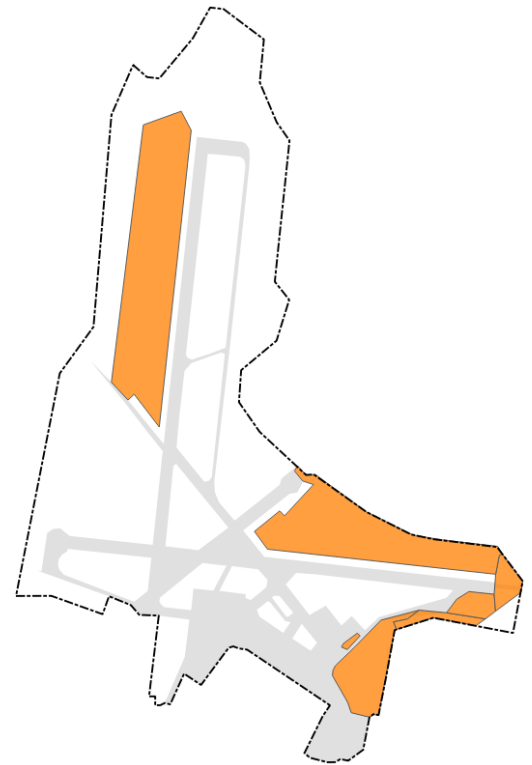
A3: maisemaniitty, hoitotapa D1: niitto 1 kerta, niittojätettä ei poisteta. Niitto aikavälillä 1.-31.8.

Luokan A3/D1 alueet kattavat laajalti kentän savipohjaisia maita. **Hoidon tavoite** on pitää alueet avoimena ja laadultaan nykytilan kaltaisena, ja lisäksi estää haitallisten vieraslajien leviäminen näiltä alueilta muualle.

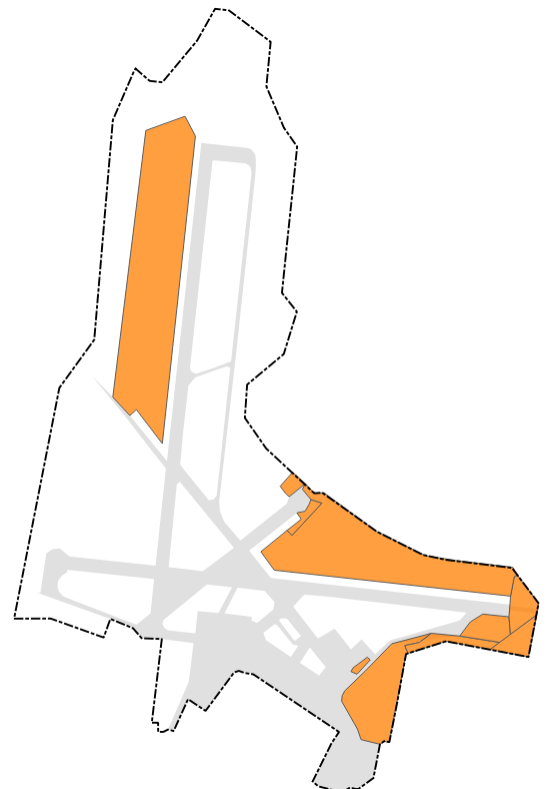
Tämän hoitoluokan **hoidossa huomioitava eliöstö** on maassa pesivä linnusto ja syksyllä levähtävät muuttolinnut, erityisesti heinäkurppa, mutta se hyödyttää myös niityn hyönteislajistoa. Alueet eivät sovellu viheryökkösen elinympäristöksi savisen maapohjan vuoksi.

Niitto ja niittojätteen korjuu

Alueet niitetään vuosittain kerran aikavälillä 1.-31.8. Tavoitteellinen niittokorkeus on 10-15 cm. Niittojätettä ei korjata pois. Niittoa voidaan tarvittaessa tehdä vielä syyskuun puolella, jos käytetään laahaavaa puomia (ks. kappale 0). Alueesta voidaan vuosittain jättää niittämättä kaikkiaan 20 %, mutta niittämätön alue ei saa peräkkäisinä vuosina olla sama. Yksittäisen niittämättä jätettävän laikun laajuus on korkeintaan noin 300 m². Jätettäviksi alueiksi suositellaan talventörröttäjiksi tunnistettavien kasvilajien kasvupaikkoja.

Kuva 7. Hoitoluokka A3/hoitotapa D1 -alueet v. 2022.

Kuva 8. Hoitoluokka A3/hoitotapa D1 -alueet v. 2023 alkaen.

3.5 Hoitoluokka A3/hoitotapa D2

A3: maisemaniitty, hoitotapa D: niitto 1 kerta, niittojätettä ei poisteta. Niitto aikavälillä 1.9.–31.10.

Luokan A3/D2 alueet kattavat laajalti kentän savipohjaisia maita. **Hoidon tavoite** on pitää alueet avoimena ja laadultaan nykytilan kaltaisena, ja lisäksi estää haitallisten vieraslajien leviäminen näiltä alueilta muualle.

Tämän hoitoluokan **hoidossa huomioitava eliöstö** on erityisesti koivuhiiri, jonka on arvioitu pesivän alueella. Siksi niittoa ei tehdä ennen syyskuuta.

Lisäksi huomioidaan maassa pesivä linnusto ja syksyllä levähtävät muuttolinnut, erityisesti heinäkurppa, mutta se hyödyttää myös niityn hyönteislajistoa. Alueet eivät sovellu viheryökkösen elinympäristöksi savisen maapohjan vuoksi.

Niitto ja niittojätteen korjuu

Alueet niitetään vuosittain kerran aikavälillä 1.9.–31.10. laahaavaa puomia käyttäen. Tavoitteellinen niittokorkeus on 10-15 cm. Niittojätettä ei korjata pois. Alueesta voidaan vuosittain jättää niittämättä kaikkiaan 20 %, mutta niittämätön alue ei saa peräkkäisinä vuosina olla sama. Yksittäisen niittämättä jätettävän laikun laajuus on korkeintaan noin 300 m². Jätettäväksi alueiksi suositellaan talventörröttäjiksi tunnistettavien kasvilajien kasvupaikkoja.

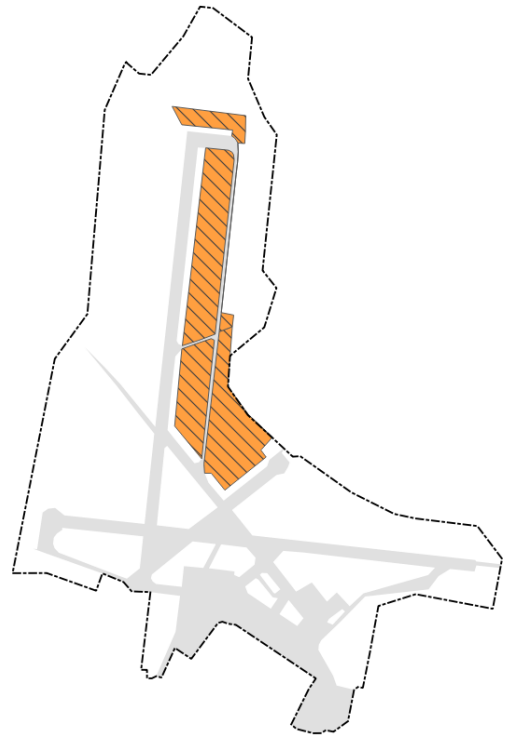
3.6 Hoitoluokka A3/hoitotapa B (A3B/1 ja A3B/2)

A3: maisemaniitty, hoitotapa B: niitto 1 kerta, niittojäte poistetaan

Tähän luokkaan kuuluvat kenttäalueen parhaat ja elinympäristönä arvokkaimmat niityt, kiitoteiden hiekkapohjaisia reunakaistoja, sekä myös nykyiset tunnetut viheryökkösen esiintymät. Alueet ovat luontaisesti melko lyhyt- ja niukkakasvuisia. Näillä alueilla **hoidon tavoitteena** on turvata korkealaatuisen niityn tuottamiseen sopivan siemenpankin muodostuminen ja säilyminen, sekä eliöstön elinympäristö.

Tämän luokan alaluokat A3B/1 ja A3B/2 eroavat toisistaan vain siinä, että niiden niittojärjestystä vaihdetaan keskenään vuosittain: tarkoitus on, että lähekkäiset niittykuviot niitetään eri aikoihin. Näiden niittoaikaa vaihdetaan vuosittain. Tällä tähdätään siihen, että niityn tarjoamaan ravintoon ja suojapaikkoihin eliöstölle ei tule liian suurta katkosta.

Tämän hoitoluokan ja -tavan alueiden **hoidossa huomioitava eliöstö** on ensisijaisesti viheryökkönen.

Kuva 9. Hoitoluokka A3/hoitotapa D2 -alueet v. 2022 alkaen.

Kuva 10. Hoitoluokka A3/hoitotapa B -alueet v. 2022 alkaen.

Sen vuoksi niittoa ei tehdä lajin aktiivisimpaan lentoaikaan elokuun alkupuolella, ja alueita vuoroniitetään. Vuoroniitto pehmentää elinympäristön muutoksia tarjoamalla eri kehitysvaiheissa olevaa kasvillisuutta eri osissa soveltuvaa elinympäristöä. Niitto itsessään on tarpeen, sillä se estää lajille haitallista vesakoitumista. Niittojätteen korjuulla pidetään viheryökkösen arvostamaa avointa soraista/hiekkaista maanpintaa näkyvillä.

Alueilla on paikoin arvokas niittykasvillisuus, jonka siemenpankkia voidaan näiltä alueilta mahdollisesti hyödyntää myöhemmin pintamaata siirtämällä. Kasvillisuus on suhteellisen matalaa ja niukkaa tarjoten vähän suojaa, eikä luultavasti juuri houkuta maapesintäisiä lintuja. Syysmuutollaan levähtävien heinäkurppien havainnot sijoittuvat nekin kentän kosteapohjaisempiin osiin, joten tämän hoitoluokan alueet eivät ole linnustolle keskeisimpiä.

Hoitoluokan A3B aikaisemman niittovuorovuoden niiton ajoitus ei silti ole linnuston kannalta täysin ongelmaton, vaan alueella voi liikkua lentokyvyttömiä linnunpoikasia vielä heinäkuun lopulla; koko alueen niittoa ei kuitenkaan viheryökkösen vuoksi voida tehdä vasta elokuussa. Niiton työjärjestystä niitettävän alueen keskeltä kohti ulkoreunoja (ks. 3.1) on heinäkuun lopulla niitettäessä ehdottomasti noudatettava niin, että poikasilla on mahdollisuus siirtyä kasvillisuuden suojassa myöhemmin niitettäviin lohkoihin.

Niitto ja niittojätteen korjuu

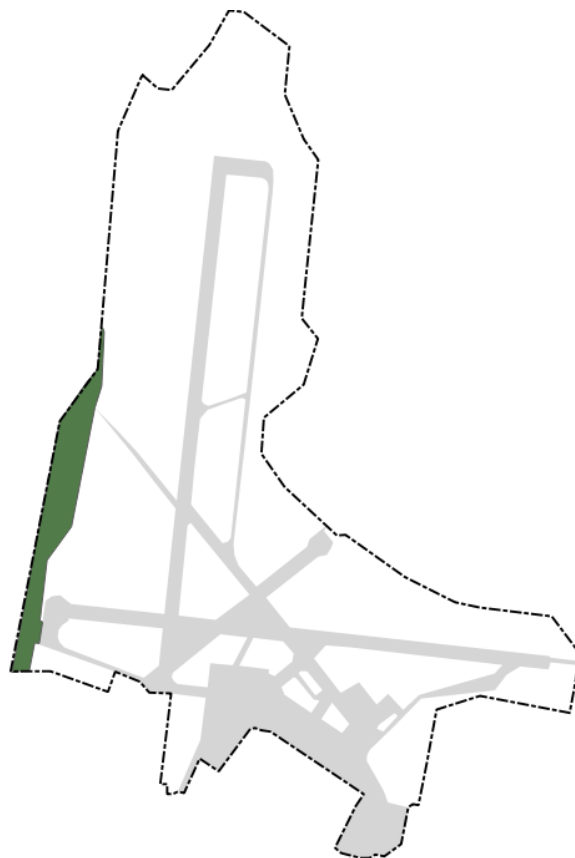
Luokan A3B/1 alueet niitetään parillisina vuosina kerran aikavälillä 16.-30.7., parittomina kerran 16.-31.8. Luokan A3B/2 alueet niitetään samoin vastakkaisina vuosina: parillisina vuosina kerran 16.-31.8., parittomina kerran 16.-30.7. Mikäli työaikoja voidaan tarkemmin järjestää, 16.-30.7. niittovuoron alueet on hyvä leikata aivan heinäkuun lopulla ja toisaalta 16.-31.8. niittovuoron alueet heti elokuun puolivälin jälkeen, sillä tämä on linnuston kannalta edullisinta.

Niittojäte korjataan pois, jos sitä syntyy. Tavoitteellinen niittokorkeus on n. 10 cm. Jos tietyn alueen tai kuvion kasvillisuuden korkeus ei niittoaikana ylitä niittokorkeutta, eikä alueella ole vesakkoa, se voidaan jättää niittämättä.

Alueesta voidaan lisäksi vuosittain jättää niittämättä kaikkiaan n. 20 %, mutta vesakoitumisen estämiseksi niittämätön alue ei saa peräkkäisinä vuosina olla sama. Yksittäisen niittämättä jätettävän laikun laajuus on korkeintaan noin 300 m². Jätettäväksi alueiksi suositellaan talventörröttäjiksi tunnistettavien kasvilajien kasvupaikkoja. Niillä kuvioilla tai osa-alueilla, jotka niitetään kauttaaltaan kerralla ja jotka rajautuvat pelkästään kestopäällysteeseen, on ehdottomasti jätettävä noin 20 % suuruinen vuosittain vaihtuva niittämätön ala mahdollisten lintujen maapoikasten turvaksi. Tämä voi olla esim. lohkon itä- ja länsipää vuorovuosina.

3.7 Hoitoluokka M4 (suojametsä)

Kentän länsilaidan jo 1980-luvulla metsittynyt laita hoidetaan VKT2021 ohjeistuksen mukaisesti suojametsänä (M4).

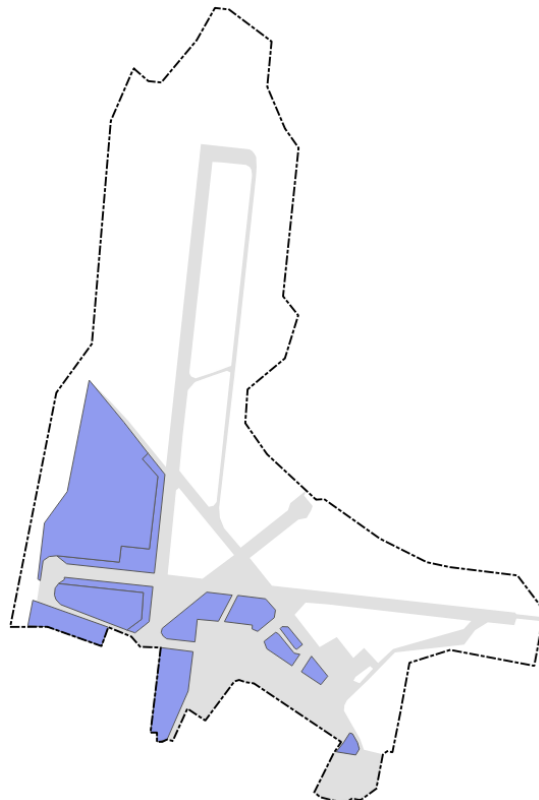

Kuva 11. Hoitoluokka M4-alueet v. 2022 alkaen.

3.8 Hoitoluokka R2 (toimintaviheralueen nurmikko)

Alueella on muutamia väliaikaistoimintojen vuoksi tavanomaisena RAMS R2-hoitoluokan nurmikkona hoidettavia alueita. Niiden hoidossa noudatetaan VKT2021 ohjeistusta. Tästä poiketen:

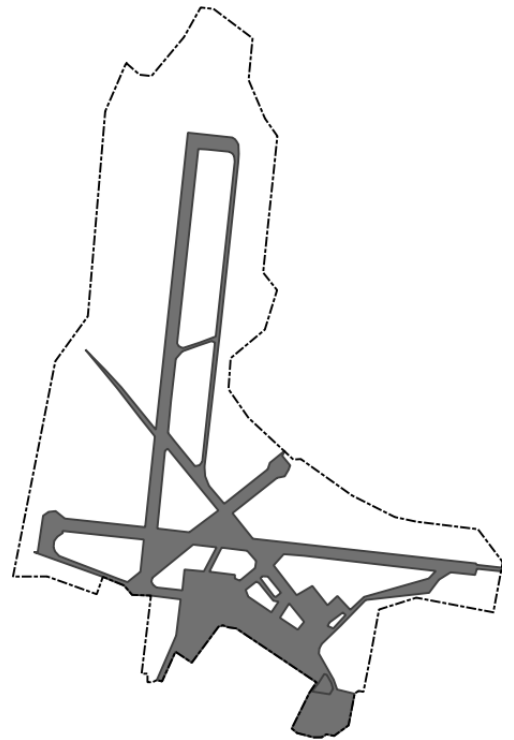
- Leikkuu aloitetaan aikaisin keväällä (mielellään jo huhtikuussa, viimeistään toukokuussa), jotta maapesintäiset linnut eivät ehdi asettua alueelle, jossa väliaikaistoiminnot vaarantavat pesinnän. Jos lintuja kuitenkin pesii alueella, noudatetaan kohdan 3.2 ohjeita pesien etsinnästä, kiertämisestä ja rajaamisesta, kunnes poikaset ovat lähteneet pesästä.
- Nurmikon tavoitepituus on 40-120 mm.
- Leikkuujätettä ei korjata, ellei väliaikaiskäyttö sitä edellytä.

Kuva 12. Hoitoluokka R2-alueet v. 2022 alkaen.

3.9 Hoitoluokka (puhtaanapitoluokka) P5 (kestopäällystetyt alueet)

Alueen kestopäällystetyt (asfaltoidut) pinnat pidetään kesäkaudella puhtaana noudattaen VKT2021 laatuvaatimusta viheralueiden sidotuille päällysteille (63130). Tästä poiketen vain puuvartiset rikkakasvit torjutaan. Puhtaanapito tehdään RAMS-puhtaanapitoluokan P5 mukaan (sidottujen päällysteiden puhdistus tarvittaessa kuukausittain, ei pesua).

Kuva 13. Hoitoluokka (puhtaanapitoluokka) P5 v. 2022 alkaen.

Viitteet

Karilas, A., Oksman, S., Anttola, A-M. 2021. Perinnekedoista kaupunkiin – Helsingin niittyverkoston kehittäminen. Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön julkaisu 22. 158 s.

Kullberg, J. 2015. Malmin lentokentän perhosselvitys kesällä 2015. Julkaisematon raportti, 7 s.

Lammi, E., Vauhkonen, M. 2020. Malmin lentokentän ja lähialueiden kasvillisuus selvitys. Enviro Oy. 67 s.

Lammi, E., Vauhkonen, M. 2022. Malmin lentokentän ja lähialueiden kasvillisuus selvitys, osa 2. Enviro Oy. 25 s.

Lindgren, L. 2001. Perinnebiotooppien kasvien ja kasvillisuuden seuranta Saaristomeren kansallispuistossa. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja Sarja A, 127. 228 s.

Nupponen, K. 2016. Helsingin Malmin lentokentän alueen huomionarvoisten perhoslajien selvityksiä vuonna 2016. Faunatican raportteja 33/2016. 37 s.

Nupponen, K. 2019. Viheryökkösen esiintymisselvitys Helsingin Malmin lentokentällä vuonna 2019. Faunatican raportteja 61/2019. 26 s.

Nupponen, K., Nieminen, M. 2021. Viheryökkösen esiintymisselvitys Helsingin Malmin lentokentällä vuonna 2021. Faunatican raportteja 89/2021. 14 s. + liitt.

NRCS/USDA 2014. ANM10 - Guidance for harvesting hay in a manner that allows wildlife to flush and escape. Ladattavissa:

https://www.nrcs.usda.gov/wps/PA_NRCSCconsumption/download?cid=stelprdb1244876&ext=pdf

Yrjölä, R., Sarvanne, H., Tanskanen, A., Vickholm, J. 2015. Malmin lentokentän ja sitä ympäröivien alueiden pesimälinnustoselvitys 2015. 15 s.

Yrjölä, R., Sarvanne, H., Tanskanen, A., Vickholm, J. 2016. Heinäkurpan esiintyminen Malmin lentokentän alueella syksyllä 2016. 9 s.

Liitteet

Liite 1. Hoitoluokkakartta v. 2022

Liite 2. Hoitoluokkakartta v. 2023 alkaen

Liite 3. Hoitoluokkien perustelukartta

Liite 4. Haitalliset vieraslajit ja niiden hallintatoimenpiteet

Liite 5. Hallinnan siirrot

Liite 6. Väliaikaisen käytön kartta

Helsinki

**Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia**

Pohjoisesplanadi 11–13
00170 Helsinki
PL 1
00099 Helsingin kaupunki
Puhelinvaihte 09 310 1641

www.hel.fi

Malminkentän väliaikainen niittyjen hoitosuunnitelma, Liite 1.

Hoitoluokkakartta v. 2022

RAMS-hoitoluokitus

Tarkemmat hoidon ohjeet ks. raportin
tekstiosuus kohta 3.

Aluerajaus

Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa B (A3B/1), niitetään parillisina vuosina kerran aikavälillä 16.-30.7., parittomina vuosina kerran 16.-31.8., niittojäte poistetaan (46 502 m²)

Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa B (A3B/2), niitetään parillisina vuosina kerran aikavälillä 16.-31.8., parittomina vuosina kerran 16.-30.7., niittojäte poistetaan (45 749 m²)

Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa D1, niitto 1 kerta aikavälillä 1.-31.8., niittojätettä ei poisteta (176 258 m²)

Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa D2, niitto 1 kerta aikavälillä 1.9.-31.10., niittojätettä ei poisteta (94 256 m²)

Hoitoluokka A4, avoin alue/hoitotapa F, vesomalla hoidettavat niityt (10 217 m²)

Hoitoluokka M4, suojametsä (33 173 m²)

Hoitoluokka R2, toimintaviheralueen nurmikko (135 219 m²)

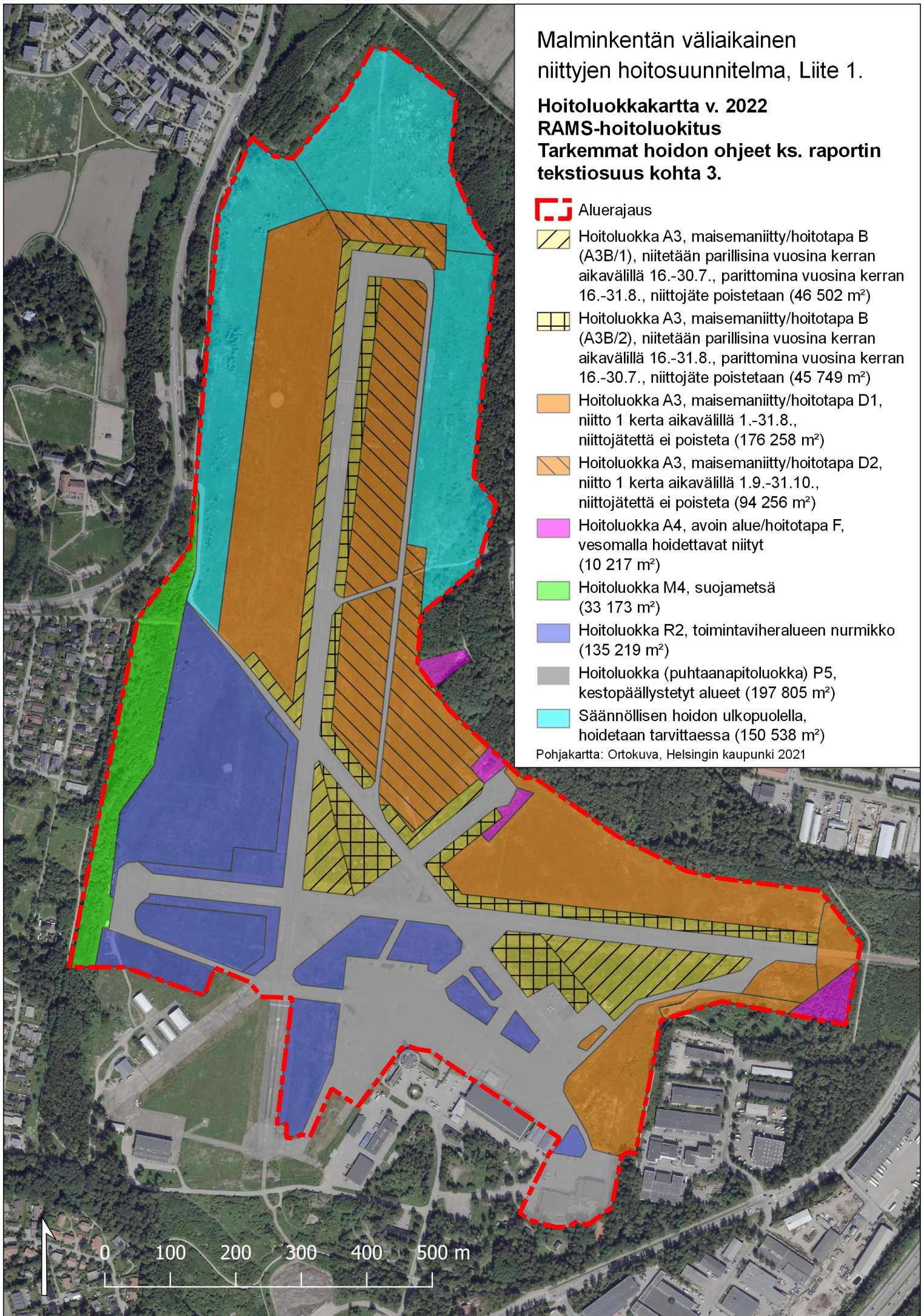

Hoitoluokka (puhtaanapitoluokka) P5, kestopäällystetyt alueet (197 805 m²)

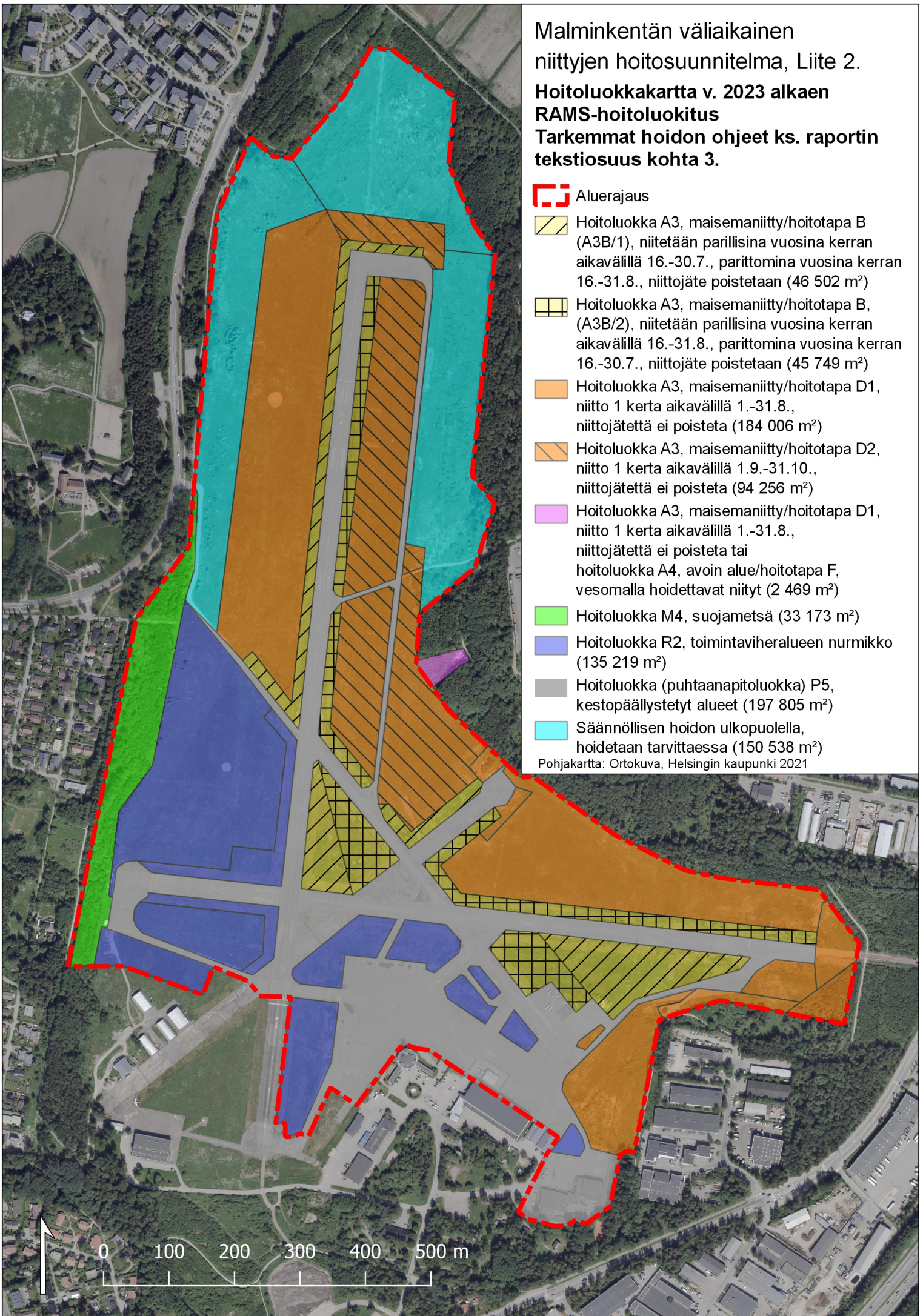
Säännöllisen hoidon ulkopuolella, hoidetaan tarvittaessa (150 538 m²)

Pohjakartta: Ortokuva, Helsingin kaupunki 2021

**Malminkentän väliaikainen
niittyjen hoitosuunnitelma, Liite 2.
Hoitoluokkakartta v. 2023 alkaen
RAMS-hoitoluokitus
Tarkemmat hoidon ohjeet ks. raportin
tekstiosuus kohta 3.**

- Aluerajaus
- Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa B (A3B/1), niitetään parillisina vuosina kerran aikavälillä 16.-30.7., parittomina vuosina kerran 16.-31.8., niittojäte poistetaan (46 502 m²)
- Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa B, (A3B/2), niitetään parillisina vuosina kerran aikavälillä 16.-31.8., parittomina vuosina kerran 16.-30.7., niittojäte poistetaan (45 749 m²)
- Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa D1, niitto 1 kerta aikavälillä 1.-31.8., niittojätettä ei poisteta (184 006 m²)
- Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa D2, niitto 1 kerta aikavälillä 1.9.-31.10., niittojätettä ei poisteta (94 256 m²)
- Hoitoluokka A3, maisemaniitty/hoitotapa D1, niitto 1 kerta aikavälillä 1.-31.8., niittojätettä ei poisteta tai hoitoluokka A4, avoin alue/hoitotapa F, vesomalla hoidettavat niityt (2 469 m²)
- Hoitoluokka M4, suojametsä (33 173 m²)
- Hoitoluokka R2, toimintaviheralueen nurmikko (135 219 m²)
- Hoitoluokka (puhtaanapitoluokka) P5, kestopäällystetyt alueet (197 805 m²)
- Säännöllisen hoidon ulkopuolella, hoidetaan tarvittaessa (150 538 m²)
- Pohjakartta: Ortokuva, Helsingin kaupunki 2021

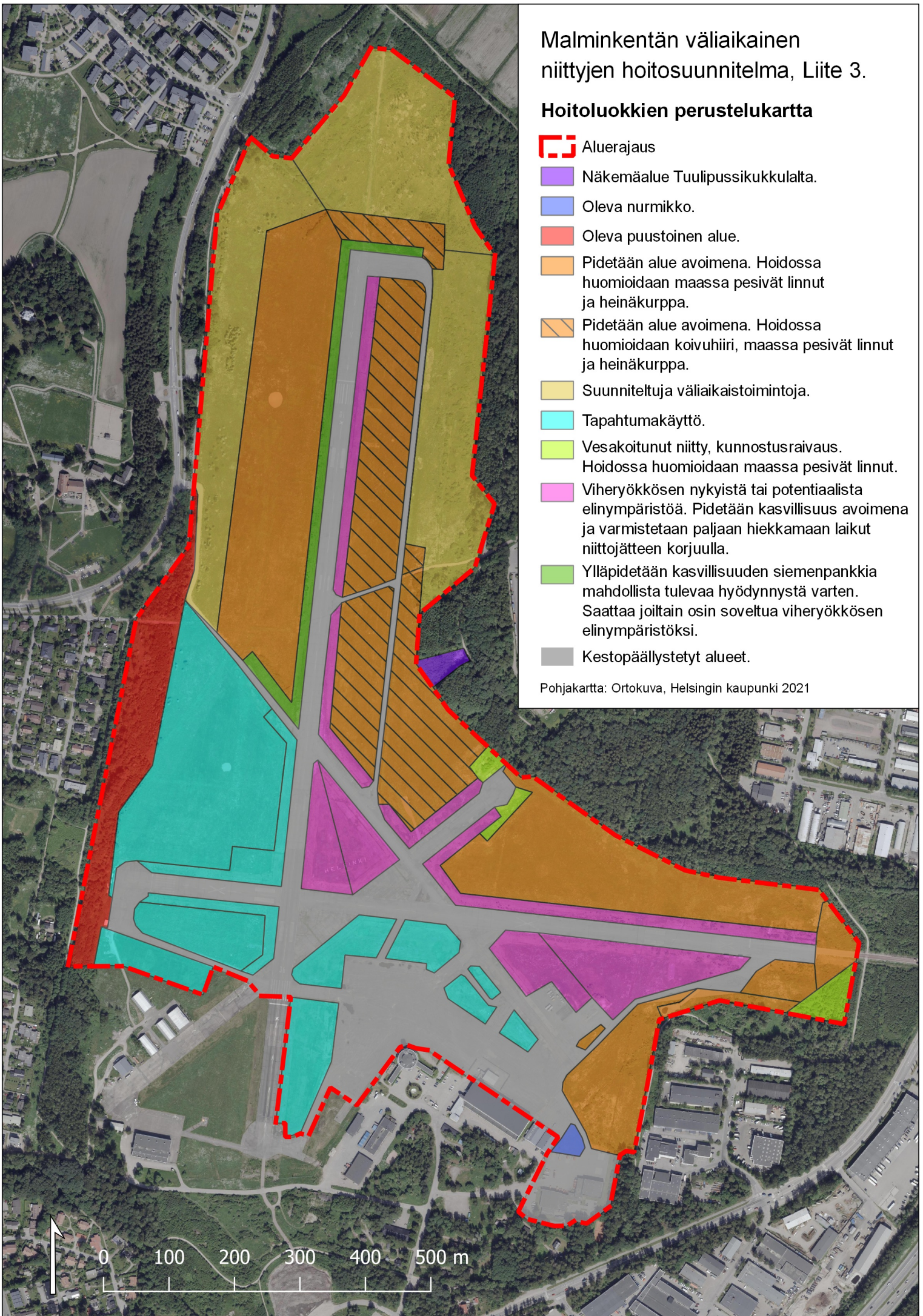

Malminkentän väliaikainen niittyjen hoitosuunnitelma, Liite 3.

Hoitoluokkien perustelukartta

- Aluerajaus
- Näkemäalue Tuulipussikukulalta.
- Oleva nurmikko.
- Oleva puustoinen alue.
- Pidetään alue avoimena. Hoidossa huomioidaan maassa pesivät linnut ja heinäkurppa.
- Pidetään alue avoimena. Hoidossa huomioidaan koivuhiiri, maassa pesivät linnut ja heinäkurppa.
- Suunniteltuja väliaikaistoimintoja.
- Tapahtumakäyttö.
- Vesakoitunut niitty, kunnostusraivaus. Hoidossa huomioidaan maassa pesivät linnut.
- Viheryökkösen nykyistä tai potentiaalista elinympäristöä. Pidetään kasvillisuus avoimena ja varmistetaan paljaan hiekkamaan laikut niittojätteen korjuulla.
- Ylläpidetään kasvillisuuden siemenpankkia mahdollista tulevaa hyödynnystä varten. Saattaa joiltain osin soveltua viheryökkösen elinympäristöksi.
- Kestopäällystetyt alueet.

Pohjakartta: Ortokuva, Helsingin kaupunki 2021

0 100 200 300 400 500 m

Malminkentän väliaikainen niittyjen hoitosuunnitelma, Liite 4.

Haitalliset vieraslajit ja niiden hallintatoimenpiteet

 Aluerajaus

Aluemaaiset vieraslajiesiintymät

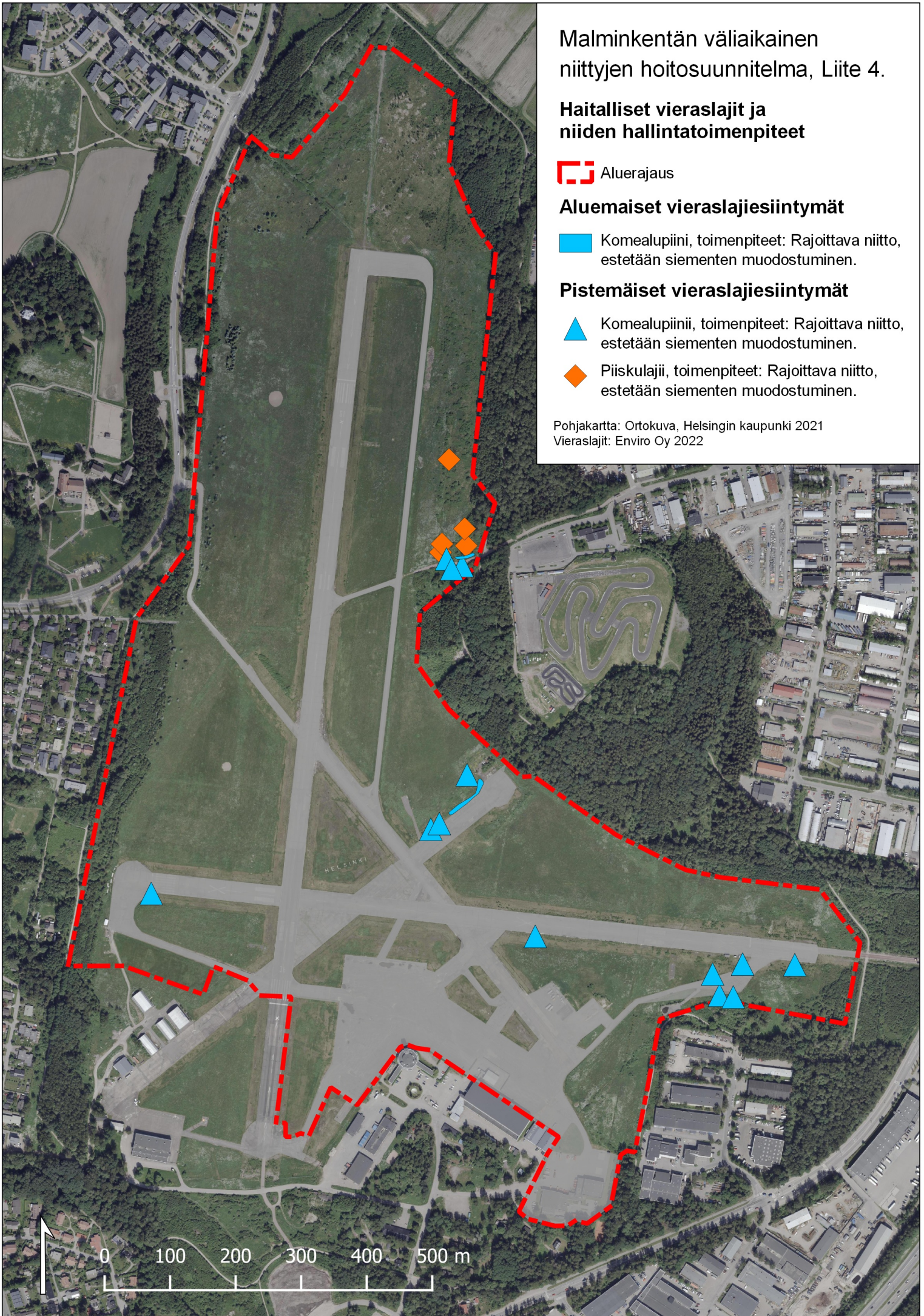
 Komealupiini, toimenpiteet: Rajoittava niitto, estetään siementen muodostuminen.

Pistemäiset vieraslajiesiintymät

 Komealupiini, toimenpiteet: Rajoittava niitto, estetään siementen muodostuminen.

 Piiskulajii, toimenpiteet: Rajoittava niitto, estetään siementen muodostuminen.

Pohjakartta: Ortokuva, Helsingin kaupunki 2021
Vieraslajit: Enviro Oy 2022

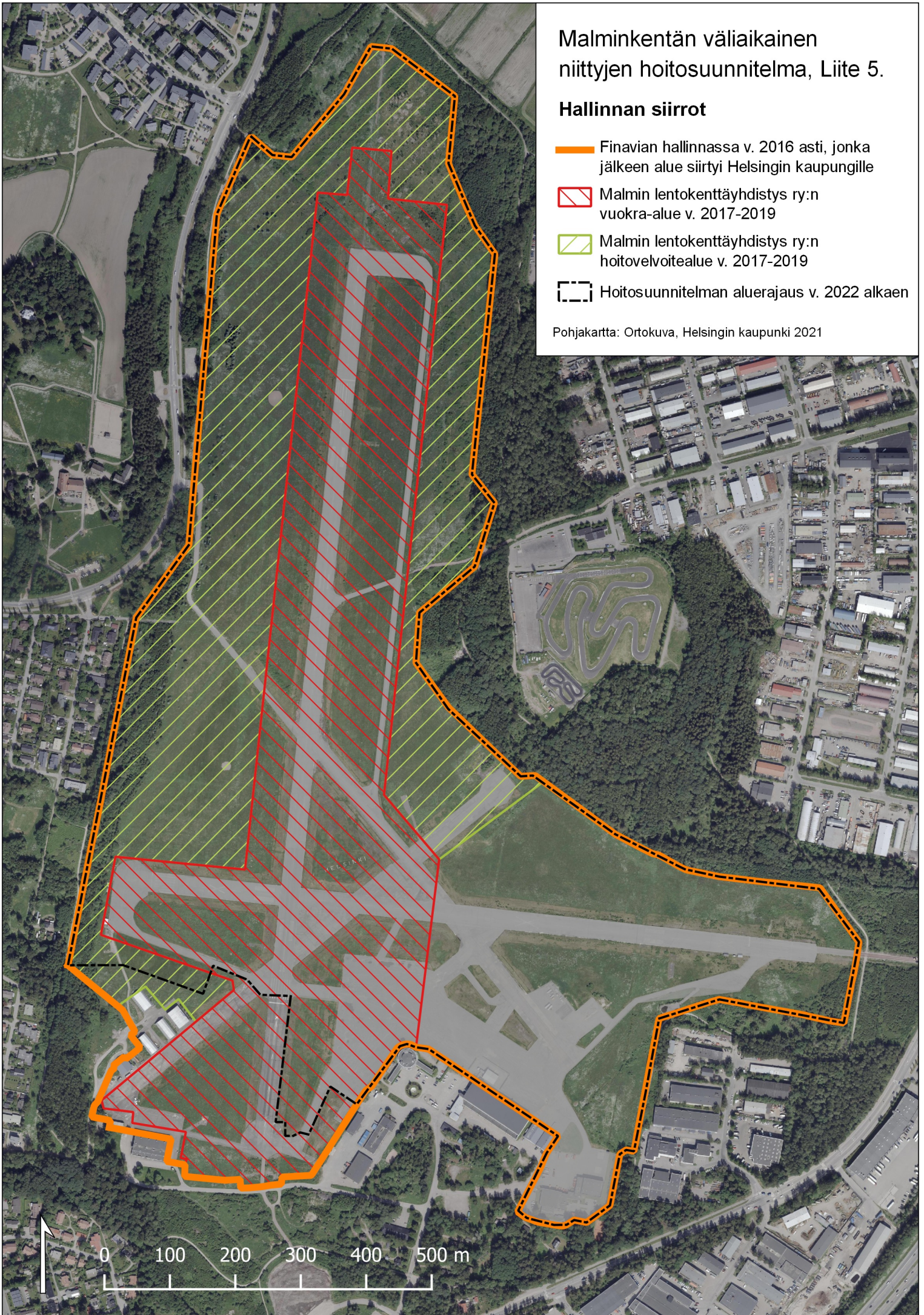

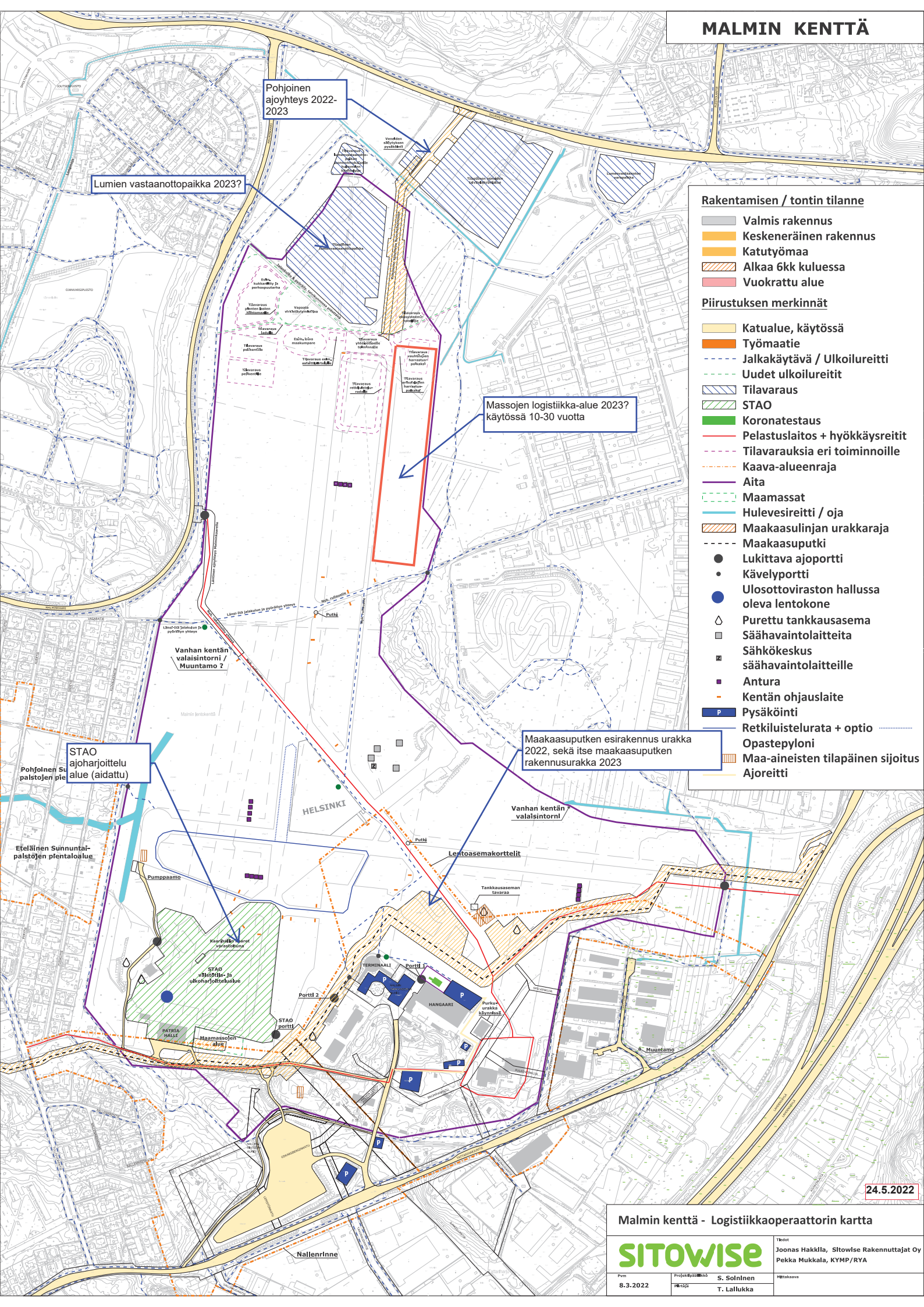
Malminkentän väliaikainen niittyjen hoitosuunnitelma, Liite 5.

Hallinnan siirrot

- Finavian hallinnassa v. 2016 asti, jonka jälkeen alue siirtyi Helsingin kaupungille
- Malmin lentokenttäyhdistys ry:n vuokra-alue v. 2017-2019
- Malmin lentokenttäyhdistys ry:n hoitovelvoitealue v. 2017-2019
- Hoitosuunnitelman aluerajaus v. 2022 alkaen

Pohjakartta: Ortokuva, Helsingin kaupunki 2021

Rakentamisen / tontin tilanne

- Valmis rakennus
- Keskenäisen rakennus
- Katutyömaa
- Alkaa 6kk kuluessa
- Vuokrattu alue

Piirustuksen merkinnät

- Katualue, käytössä
- Työmaatie
- Jalkakäytävä / Ulkoilureitti
- Uudet ulkoilureitit
- Tilavaraus
- STAO
- Koronatestaus
- Pelastuslaitos + hyökkäysreitit
- Tilavarausta eri toiminnolle
- Kaava-alueenraja
- Aita
- Maamassat
- Hulevesireitti / oja
- Maakaasulinjan urakkaraja
- Maakaasuputki
- Lukittava ajoportti
- Kävelyportti
- Ulosottoviraston hallussa oleva lentokone
- Purettu tankkausasema
- Sähkökeskus
- Sähkökeskus sähkökeskusta
- Antura
- Kentän ohjauslaite
- Pysäköinti
- Retkiluistelurata + optio
- Opastepyloni
- Maa-aineisten tilapäinen sijoitus
- Ajoreitti

24.5.2022

Malmi kenttä - Logistiikkaoperaattorin kartta

Tiloihin
Joona Hakkila, Sitowise Rakennuttajat Oy
Pekka Makkala, KYMP/RYA

Pvm 8.3.2022	Projektin johtaja S. Solin	Piirustuksen tekijä T. Laflukka	Pöytäkirja
-----------------	-------------------------------	------------------------------------	------------